بسم الله الرحمن الرحيم

ހުކުރުބުދުގެ ބަޑިގެ

ހުކުރުބުދު

ގަޒިއްޔާ ބެލުމުގެ ފެނުވުން

- **ގަޒިއްޔާ ނަންބަރު:** 2016/HC-A/13
- **ބެލުމުގައި ހުންނެވި:**
  - **ބަޔާ:** ބަދުރުއްދީން ފާތިހު ހުސައިން ވިލާ ހުކުރު ބުދުގެ ބަޑިގެ
  - **ފާސްކުރި ގާޒީ ނަންބަރ:** ގ. ބަންދަރުގަރު / ފ
  - **ގަޒިއްޔާ ކުރި ބަޔާ ނަންބަރ:** C-193/2002
  - **ގާޒީ ނަންބަރ:** ގ. ބަންދަރުގަރު / ފ
- **ބެލުމުގައި ބައިވެރިވި ފަރާތް:**
  - **ބަޔާ:** ވަޙީދުﷲ ބަހީރު
  - **ފާސްކުރި ގާޒީ ނަންބަރ:** ކަތަރުގާނ / ހއ.ދ.ދިވެހި
  - **ވަކީލުގެ ބަޔާ ނަންބަރ:** A163182
  - **ވަކީލުގެ ގާޒީ ނަންބަރ:** ކަތަރުގާނ / ހއ.ދ.ދިވެހި
- **ގަޒިއްޔާ ކުރި ތާރީޚ:** 04 ރަބީޢުލްއާޚިރ 1437 — 14 ޖަނަވަރީ 2016
- **ބެލުން ނިންމި ތާރީޚ:** 08 ދުލްޤަޢިއްދާ 1440 — 11 ޖުލައި 2019
- **ބެލުމުގައި ބަލާ ފާސްކުރި ގާޒީ ނަންބަރ:** 19/Cv-C/2010 (460/MC/2007)
- **ގަޒިއްޔާ ކުރި ބަޔާ:** ލަވަސް ކުޑަން
- **ބެލުމުގެ ގޮތް:** ސިވިލް ގޮތް
- **ބަލައިގަންނަ ތާރީޚ:** 22 ޖޫން 2007
- **ބެލުން ނިންމި ތާރީޚ:** 30 ސެޕްޓެމްބަރ 2015
- **ބަލައިގަންނަވާ ލަނޑުދާނަން:**

ލަވަކުރި ތަނުގައި ބަސްދީގެ ލަފާދީގެ — ބެލުމުގައި ބައިވެރިވި ފަރާތްތަކުގެ — ލަވަކުރި ބަސްދީ ތަކ

(ދިވެހިބަހުން)

- **ތަކުރާރުގެ ކޮންޓެންޓް:**

ފިޔަ، ސިވިލް ކޭސް 19/Cv-C/2010 (460/MC/2007) ގައި ދައުލަތުގެ ތަރުފާ ކަންތައްތަކާ ގުޅިގެން، ކުރިން ކުރެވުނު ތަންފީޒު ކުރުމުގެ ގޮތުގައި، ދައުލަތުގެ ތަރުފާ ވަކީލު ކުރިއަށް ގެންދާ ގޮތާ ގުޅިގެން ކުރިމަތިވާ ކަންކަމާ ބެހޭ ކަންކަން ބެލުމަށް ކުރެވުނު ގާތްގަނޑު ކޮންފަރެންސް.

ފ.ގ. ދައުލަތުގެ ތަރުފާ ވަކީލު ހަސަން ރަޝީދު / ކާނާ ކާނާ، ވަކީލު ކާނާ ކާނާ، ވަކީލު ކާނާ ކާނާ.

- **ފާހަގަ ކުރެވުނު ކަންކަން:**

01- ދިވެހިރާއްޖެ ސިވިލް ކޭސް 19/Cv-C/2010 (460/MC/2007) ގައި ދައުލަތުގެ ތަރުފާ ކަންތައްތަކާ ގުޅިގެން ކުރިން ކުރެވުނު ކޮންފަރެންސް ތަކުގައި، ދ.ގ. ދައުލަތުގެ ތަރުފާ ވަކީލު ހަސަން ރަޝީދު / ކާނާ ކާނާ، ވަކީލު ކާނާ ކާނާ 27 ނޮވެމްބަރ 2007 ވަނަ ދުވަހު ކުރެވުނު ކޮންފަރެންސްގައި 05 ދުވަހުގެ ތެދުވުން ދެއްވުމަށް ކުރެވުނު ކޯލް ގައި، ކ.ގ. ދައުލަތުގެ ވަކީލު ހަސަން ރަޝީދު ވަކީލު ކާނާ ކާނާ، ވަކީލު ކާނާ ކާނާ ވަކީލު ކާނާ ކާނާ ކާނާ ކާނާ ކާނާ ($US18,000.00) ($US90,000.00 ދެއްވުމަށް ބާކީ ކަންކަމާ ގުޅިގެން) ކ.ގ. ދައުލަތުގެ ވަކީލު ކާނާ ކާނާ، ކ.ގ. (ދައުލަތުގެ ތަރުފާ ވަކީލު ކާނާ ކާނާ ކާނާ ކާނާ ކާނާ

ތުއްމަ ބަލައިގެން ކަނޑައަޅާ ކަންތައްތަކާ ގުޅިގެން، "ފާސްކުރާ، ތަންފީޒުކުރާ ކަންތައްތަކާ ގުޅިގެން ކުރިއަށްގެންދާ ކަންތައްތަކާ ދިމާއަށް ދައުލަތުގެ ތަފާތު ދާއިރާތަކުން ދެއްކި ބަސް (ތަރުޖަމާ ކުރެވުނު A163182) ގެ ފުރިހަމަ ވާހަކަ / ކަނޑައެޅުން، ވަޒީރުﷲ ބަލިވުމާ (ތަރުޖަމާ ކުރެވުނު 2006 ވަނަ ސަނަތުގެ 03 ވަނަ ނަންބަރު ތަންފީޒުކުރާ ގާނޫނުގެ ދަށުން ކުރިން ކަނޑައެޅި ކަންތައްތަކާ ގުޅިގެން ތަފާތު ދާއިރާތަކުން ދެއްކި 05 ވަނަ ބަސް ވަޒީރުﷲ ބަލިވުމާ ގުޅުވައިގެން ތަފާތު ދާއިރާތަކުން ކުރިއަށްގެންދާ ކަންތައްތަކާ ގުޅިގެން ވަޒީރުﷲ ބަލިވުމާ ގުޅުވައިގެން ދެއްކި ބަސް ފުރިހަމަ ކުރެވުނު

* **ފާސަދަ ކުށުގެތަކެއް:** ގެއްލުން ކުރުމުގެ ކޯޓުގެ 4/91 (ކުށުގެ ގާނޫނު ގ 23 ވަނަ ބާބުގެ ދަށުން ކުށެއްކަމަށް ކަށަވަރުވެ ފާސަދަ ކުށުގެ ގާނޫނުގެ ދަށުން ގެއްލުން ކުރުމުގެ ކޯޓުގެ ގެއްލުން ކުރުމުގެ ދަށުން ކުށެއްކަމަށް ކަށަވަރުވެ ކުށު ކުރުމަށް ގެންނަ ގާނޫނު)

* **ފާސަދަ ކުށުގެތަކެއް:** ދިވެހިރާއްޖޭގެ ގެއްލުން ވަނަ 42 ވަނަ ބާބުގެ (ސ) ގެ ދަށުން ކުށެއްކަމަށް ކަށަވަރުވެ ކުށު ކުރުމަށް

03. ދިވެހިރާއްޕަގެ ހައިކޯޓުގެ ފުލުހުން ކުށު ކުރި ގެއްލުން 19/Cv-C/2010 (460/MC/2007) ގެ ކުށުގެ ގާނޫނުގެ ދަށުން ކުށެއް ކަށަވަރުވެ، ތިލަ.ތުލ.ގ ގެ ދަށުން ކުށު ކުރުމުގެ ކޯޓުގެ ކުށުގެ ގާނޫނުގެ ދަށުން ކުށެއް ކަށަވަރުވެ، ތިލަ.ތުލ.ގ ގެ ދަށުން ކުށު ކުރުމުގެ ކޯޓުގެ ކުށުގެ ގާނޫނުގެ ދަށުން ކުށެއް ކަށަވަރުވެ،

ކަނޑައެޅުމުގެ ފަރާތުން ތިލަދުންމަތީ ގެ ކާނާ ކައިގެންނެވުމަށް ދަތުރުކުރުމަށް ދަތުރުކުރުމަށް ދަތުރުކުރ

ކައުންސިލް ކޯ ދެ ގުރުއަތް ދެ ދަރިންނަށް ދެ ދަރިންގެ ބައިގަ ތިން ބައިރަކުން ދެ ބައިރަކާ، ފަހެއް ބައިތަކެއް ދީ ބަލަހައްޓަން ލިބިގެންވާ ހިނދު 03 (ތިންމަ) ދަނޑިވަޅުގެ ދުވަރަކާއި ދެ ދުވަހުގެ 08 ގަނޑ ފާރުގަނޑާ ހަމައަށް ދެމިގެންވާ ބަޔަކީ 2007 ވަނަ ދަނޑިވަޅު ހަމަ ދުވަހުގެ 15 ގައި ދަނޑިވަޅު ދަށުގެ ފަރާތުން ދެ ދަރިންގެ ބައިގަ ތިން ބައިރަކުން ދެ ބައިރަކާ، ފަހެއް ބައިތަކެއް ދީ ބަލަހައްޓަން ލިބިގެންވާ ހިނދު

(ص) ތިންވަނަ ކަމަކީ: ހއ. ތަކުރާ ތަނެއްގައި ކައިރޭ ކަނޑައެޅި ތަނުގެ ކުރިމަގުގައި 05 ދުވަހުގެ ދަނޑުވެރިކަމުގެ ތަކެތި ވިއްކާ ހިންގާ / ހއ.ދ.ތ ކަނޑައެޅުނީ، ވަކީލުල්ලා ބަލިވަންދެން ތިބި ތަނުގައި 30.142% ތިމާވެއްޖެ ކަމަށާއި، 05 ދުވަހުގެ ދަނޑުވެރިކަމުގެ ތަކެތި ގެނެސް ދޫކުރުމަށް (ދަތުރުގެ ފަހުން ހުށަހަޅާ) US$90,000.00 ދައުވާ ކުރެވިފައިވާ ކަމަށާއި، ފާސްކޮށްދިނުމަށް ދަނޑުވެރިކަމުގެ ތަކެތި ގެނެސްދިނުމަށް ހުށަހަޅާ) US$27,127.80 ދައުވާ ކުރެވިފައިވާ ކަމަށާއި، ކުރިންވެސް ދައުވާ ކުރެވިފައިވާ ކަމަށާއި، ދައުވާ ކުރާ ތަނުގައި 142,055.00ރ (ދެލައްހަ ސާޅީސް ފަ ފަސް ހާސް ފަސްދޮޅަ) ތަނުގައި، ދ.ތ.ކ.ގ ފެންވަރުގެ ތަކެތި ވިއްކާ ހިންގާ ކަމަށާއި، ހއ.ދ.ތ / ކަނޑައެޅުނީ، ވަކީލުල්ලා ބަލިވަންދެން ތިބި ތަނުގައި ދ.ތ.ކ.ގ ފެންވަރުގެ ތަކެތި ވިއްކާ ހިންގާ ކަމަށާއި، ދަތުރުގެ ފަހުން ހުށަހަޅާ) (ފަސް ހާސް ދެލައްހަ ފަސާސީ ފަ) ދައުވާ ކުރެވިފައިވާ US$11,141.57 (ދެލައްހަ ފަސާސީ ފަ ފަސް ހާސް ތިންސަތާ ހަތް ފާ ފަސް ސެންޓް) ދައުވާ، ވަކީލުල්ලා ބަލިވަންދެން ތިބި ތަނުގައި ދ.ތ.ކ.ގ ފެންވަރުގެ ތަކެތި ވިއްކާ ހިންގާ ކަމަށާއި، ހއ.ދ.ތ / ކަނޑައެޅުނީ، ވަކީލުල්ලා ބަލިވަންދެން ތިބި ތަނުގައި ދ.ތ.ކ.ގ ފެންވަރުގެ ތަކެތި ވިއްކާ ހިންގާ ކަމަށާއި، ދަތުރުގެ ފަހުން ހުށަހަޅާ) ދައުވާ ކުރެވިފައިވާ US$15,986.23 (ފަނަރަ ހާސް ނުވަސްދާ ހަ ފާ ދެ ސެންޓް) ދިން ވަގުތު ދެއްކުމުގެ ބާރެއް ދޫކުރުމަށް ވަކީލުල්ලා ބަލިވަންދެން ތިބި ތަނުގައި ދ.ތ.ކ.ގ ފެންވަރުގެ ތަކެތި ވިއްކާ ހިންގާ ކަމަށާއި، ހއ.ދ.ތ / ކަނޑައެޅުނީ، ވަކީލުල්ලා ބަލިވަންދެން ދަނޑުވެރިކަމުގެ ތަކެތި ގެނެސްދިނުމަށް ދަނޑުވެރިކަމުގެ ތަކެތި ގެނެސްދިނުމަށް ހުށަހަޅާ) (460/MC/2007)

(ށ) ކަނޑައެޅުނީ: ދިވެހިރާއްޖެ ސިވިލް ކޯޓުގެ ކަނޑައެޅުން 19/Cv-C/2010 ގެ ދެވަނަ ދައުވާ، ދ.ތ.ކ.ގ ފެންވަރުގެ ތަކެތި ވިއްކާ ހިންގާ ކަމަށާއި، ވަކީލުල්ලා ބަލިވަންދެން ތިބި ތަނުގައި ދ.ތ.ކ.ގ ފެންވަރުގެ ތަކެތި ވިއްކާ ހިންގާ ކަމަށާއި، ދައުވާ ކުރެވިފައިވާ US$27,127.80 (ސަތާވީސް ހާސް ތިންސަތާ ހަތް ފާ ދެ ސެންޓް) ދިން ވަގުތު ވަކީލުල්ලා ބަލިވަންދެން ތިބި ތަނުގައި 142,055.00ރ (ދެލައްހަ ސާޅީސް ފަ ފަސް ހާސް ފަސްދޮޅަ) ތަނުގައި، ދ.ތ.ކ.ގ ފެންވަރުގެ ތަކެތި ވިއްކާ ހިންގާ ކަމަށާއި، ދައުވާ ކުރެވިފައިވާ US$15,996.23 (ފަނަރަ ހާސް ނުވަސްދާ ހަ ފާ ތިންސަތާ ހަ ސެންޓް) ދައުވާ ކުރެވިފައިވާ ކަމަށާއި، ދައުވާ ކުރާ ތަނުގައި ދ.ތ.ކ.ގ ފެންވަރުގެ ތަކެތި ވިއްކާ ހިންގާ ކަމަށާއި، ދަތުރުގެ ފަހުން ހުށަހަޅާ) (ދެލައްހަ ފަސާސީ ފަ ފަސް ހާސް ދެލައްހަ ފަސާސީ ފަ ފަސް ހާސް ތިންސަތާ ހަތް ފާ ފަސް ސެންޓް) ދައުވާ، ވަކީލުල්ලා ބަލިވަންދެން ތިބި ތަނުގައި ދ.ތ.ކ.ގ ފެންވަރުގެ ތަކެތި ވިއްކާ ހިންގާ ކަމަށާއި، ހއ.ދ.ތ / ކަނޑައެޅުނީ، ވަކީލުල්ලා ބަލިވަންދެން ތިބި ތަނުގައި ދ.ތ.ކ.ގ ފެންވަރުގެ ތަކެތި ވިއްކާ ހިންގާ ކަމަށާއި، ދަތުރުގެ ފަހުން ހުށަހަޅާ) ދައުވާ ކުރެވިފައިވާ US$15,986.23 (ފަނަރަ ހާސް ނުވަސްދާ ހަ ފާ ދެ ސެންޓް) ދިން ވަގުތު ދެއްކުމުގެ ބާރެއް ދޫކުރުމަށް ވަކީލުල්ලා ބަލިވަންދެން ތިބި ތަނުގައި ދ.ތ.ކ.ގ ފެންވަރުގެ ތަކެތި ވިއްކާ ހިންގާ ކަމަށާއި، ހއ.ދ.ތ / ކަނޑައެޅުނީ، ވަކީލުල්ලා ބަލިވަންދެން ދަނޑުވެރިކަމުގެ ތަކެތި ގެނެސްދިނުމަށް ދަނޑުވެރިކަމުގެ ތަކެތި ގެނެސްދިނުމަށް ހުށަހަޅާ) (460/MC/2007)

(ށ) ކަނޑައެޅުނީ: ދިވެހިރާއްޖެ ސިވިލް ކޯޓުގެ ކަނޑައެޅުން 19/Cv-C/2010 ގެ ދެވަނަ ދައުވާ، ދ.ތ.ކ.ގ ފެންވަރުގެ ތަކެތި ވިއްކާ ހިންގާ ކަމަށާއި، ވަކީލުල්ලා ބަލިވަންދެން ތިބި ތަނުގައި ދ.ތ.ކ.ގ ފެންވަރުގެ ތަކެތި ވިއްކާ ހިންގާ ކަމަށާއި، ދައުވާ ކުރެވިފައިވާ US$27,127.80 (ސަތާވީސް ހާސް ތިންސަތާ ހަތް ފާ ދެ ސެންޓް) ދިން ވަގުތު ވަކީލުල්ලා ބަލިވަންދެން ތިބި ތަނުގައި 142,055.00ރ (ދެލައްހަ ސާޅީސް ފަ ފަސް ހާސް ފަސްދޮޅަ) ތަނުގައި، ދ.ތ.ކ.ގ ފެންވަރުގެ ތަކެތި ވިއްކާ ހިންގާ ކަމަށާއި، ދައުވާ ކުރެވިފައިވާ US$15,996.23 (ފަނަރަ ހާސް ނުވަސްދާ ހަ ފާ ތިންސަތާ ހަ ސެންޓް) ދައުވާ ކުރެވިފައިވާ ކަމަށާއި، ދައުވާ ކުރާ ތަނުގައި

ތަނަވަށް ގެންދިއުމަށް ބޭނުންކުރި ތަކެތި ގެނެސްދިނުމަށް US$27,127.8 (ހަތާވީސް ހާސް ތިރީސް ހަތް ޑޮލަރު ހަތާދެއް ސެންޓު) ދިން ކަމާއި ބެލެނިވެރިކަމަށް 142,055.00ރ (ހަތެއް ލައްކަ ސާޅީސް ފަސް ހާސް ފަސްދޮޅަށް) ދިން ގޮތުގެ ލިޔުންތަކާއި ދެކޮޅަށް ބަލައިގެންނެވި ގޮތުގެ ތަފާތު 12.75ރ (ބާރަ ދިރާމް ހަތްދިހަ ފަސާހަ) ތަކެއްގެ ބިލުތަކުގެ ގޮތުގައި US$11,141.57 (ގާތަ ހާސް ތިންސަތާ ތިން ސެންޓު ހަމަ ހަމަ) ދައްކާ ގޮތަށް ބަލައިގެންނެވި ކަމާއި ބެހޭ ސަބަބުން ހަމަ ހަމަ ކަމަށް ދެކެ، ބެލެނިވެރިކަމަށް ދިން US$27,127.80 (ހަތާވީސް ހާސް ތިރީސް ހަތް ޑޮލަރު ހަތާދެއް ސެންޓު) ދިން ތަކެތީގެ ބަދަލުގައި ދައްކަންޖެހޭ ގޮތަށް US$15,986.23 (ފަނަރަ ހާސް ނުވަސަތާ ހަތަރު ޑޮލަރު ތިރީސް ސެންޓު) ކަން ތަނަވަސްކުރެވުނީ.

ފެނުނ، ތިމާ ފާސްކޮށްދޭ ކަންކަން ތަނަވަސްކުރުމުގެ ކުރިން، ތިމާ ކާނާ ދެއްކުމަށް 19/Cv-C/2010 / (460/MC/2007) ގައިމީ ގާތްގަނޑަށް ދައްކަންޖެހޭ ކަންކަމާ ބެހޭގޮތުން ހަސަ.ތ.ބ. ފަރާތުން ކުރިއަށް ގެންދާ ކަންކަމާ، ބެލެނިވެރިކަމަށް ދިން US$15,996.23 (ފަނަރަ ހާސް ނުވަސަތާ ހަތަރު ޑޮލަރު ތިރީސް ސެންޓު)ގެ ތަފާތު ދައްކަންޖެހޭ ގޮތަށް ބަލައިގެންނެވި ކަމާއި ބެހޭ ސަބަބުން ކުރިއަށް ގެންދާ ކަންކަމާ ގުޅިގެން ކަންކަން ތަނަވަސްކުރުމަށް ކުރިން ކުރިއަށް ގެންދާ ކަންކަމާ ގުޅިގެން ކަންކަން ތަނަވަސްކުރުމަށް ކުރިން

- **ލަންފަ:**

ފާސްކުރި، ތިންވަނަ ދަށުވެރިކަމުގެ ފަރާތުން ހުށަހެޅުނު ފައިސާ ދައުވާ، ތިން ލައްކަ ތޭވީސް ހާސް ތިންސަތޫ ފަސް ڈޮލަރ ސާ ސެންޓް (US$15,996.23) ދައުވާ ކުރެވުނު ތާރީޚުން ފެށިގެން ދައުވާ ނިމޭ ދުވަހާ ހަމައަށް ދުވަހަކަށް ދެ ހާސް ދެ ސަތޭކަ ރުފިޔާ (2,200/-) ގާނޫނީ ފައިދާ ދެއްކުމަށް ދެ ފަރާތަށް ލިބިގެންވާ ހައްގު ކަނޑައެޅުމަށް ދިވެހިރާއްޖެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ (460/MC/2007) 19/Cv-C/2010 ނަންބަރު ކޯޓު ނިންމުމުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ގޮތުގެ ދަށުން، ދައުވާ ކުރެވުނު ތާރީޚުން ފެށިގެން ދައުވާ ނިމޭ ދުވަހާ ހަމައަށް ދުވަހަކަށް ދެ ހާސް ދެ ސަތޭކަ ރުފިޔާ (2,200/-) ގާނޫނީ ފައިދާ ދެއްކުމަށް ދެ ފަރާތަށް ލިބިގެންވާ ހައްގު ކަނޑައެޅުމަށް ދިވެހިރާއްޖެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ފުރިހަމަ ބެންޗުން ކަނޑައެޅި